

veg. Bast-Bass., *GIMCat*, s. v.). — 4 La forma *Canoà* (citada àdhuc per *Gran Geogr. Com. Cat.* xv, 120, 128) és un barbarisme degut a la pronunciació del francès local. Endemés, JCor. registrà *rec de kánus* (1960), desviació de la Tet que rega els termes conflentins de Vilafranca, Rià, Prada i Catllà per l'esquerra del riu (Ll. xxvi, 72, 202). — 5 Alart (loc. cit.) l'identifica com *Canoettas*. — 6 Segons Alart (id., 250), «*Les deux manses* de Cases-Noves o *Cases-Novètes*, existaient sur le chemin qui conduit de Rodès à Serrabona». — 7 JCor. observa (26-v-91) que l'ètimon veritable es troba en el ll. tardà CANĀBA. Suggereix, però, que tot i possible no és necessari admetre que *Canoetes* vingui del mateix ètimon i que la documentació medieval es degui a una etimologia popular; en aquest cas pot ser la veritable tal com ho és en el *Cases Noves* despoblat prop d'Illa de Tet. La situació dels dos llocs havia de ser immediata: *Cases Novetes* (> *Canoetes*) seria doncs un diminutiu toponímic de l'altre, designant un poblat menys important. El *Cànoa* de Prada és més allunyat. — 8 JCor., *BDC* xix, 26 i *LleuresC*, n. 2, seguit per *AlcM* (II, 922, s. v.), el feien venir de *Ca(ses) noves*. — 9 Cf. *vànova* > *vàneva* a Girón; veg. *DCEC* IV, s. v. *vànova*, i, sobretot, *DECat* IX, s. v. *vànova*.

CANÒLIC

Santuari, bosc i collada del terme de Sant Julià de Lòria, a Andorra (1300 m. altitud; situació: G 1,7 × 47,19). (Cf. Chevalier, *L'Andorre*, p. 104: «*Canolic* a una hora de Bixessarri»).

PRON. MOD.: *kołáda de kanólek*, oït per Casac. 35 1920, *kanóli*, oït per JCor. a Aós (xxxvii, 162.4) i *kanólik* a Civís (xxxvii, 163.14).

DOC. ANT. El *Cartulari de Tavèrnoles* en un document datat entre 1038 i 1065, sota l'encapçalament de *Calonicho* diu: «fines de villa *Bexagonil* --- in villa Asnurri in locum vel villa que vocant *Bexachonilo* --- in locum que vocant *Termino*, de alia in monte que vocant *Chogollo*, de iiii^a in monte que vocant *Colonicho*». «Morat, de *Canaliq*» signa entre els homes d'Andorra la Vella (Valls i Taberner, *Privilegis Valls Pirinenques*. Andorra, 396). «Col de *Choloneq*» en dos documents de 1214 (Baraut, *Cart. Andorra* II, 92. 1; 93.4). «*Conillonch*» (*Spill de Castellbò*, any 1518, s. v. Civís, 87r).

ETIM. Atès que Canòlic és un paratge de muntanya 50 alt i poc conegut és natural que la documentació antiga tingui tantes discrepàncies en la grafia del nom, derivades de la dificultat d'interpretar correctament les grafies dels manuscrits per part dels mateixos escribes antics. Així el document més antic ja vacilla 55 en la grafia entre *Calonicho* i *Colonicho* i després es presenten invertides la *l* i la *n*. *Conillonch* és clarament un nom mal entès i mal copiat. *Canaliq* també ha d'estar per *Canòlic*.

L'ètimon d'aquest NL creiem que ha de ser CANO-

NICUM (amb dissimilació de la segona *n* en *l*) en el sentit de santuari establert «canònicament». Tractant-se d'una ermita creiem que aquesta proposta etimològica és la més plausible. J. F. C.

Canomals, V. *Canemals*

La CANONJA

Poble de la comarca del Tarragonès.

PRON. MOD.: *lə kənoŋʒə*, oït a Constantí, Morell, Cambrils; *kənoŋʒə* o *lə kənoŋʒə*, a la Selva del Camp per Casac. i JCor. Gentilici: *kənuŋʒins*, oït a Constantí i Cambrils.

DOC. ANT. Un document de l'any 1171 diu: «*et laxo Tarrachonensi Canonicae et preposito totum hoc quod exigebam et requirebam in manso de Boella*» (Villanueva, *Viage Literario* xix, 268 lf).

HOMÒNIMS. Sènia de Pepé(t) de *Canonja*, a Demús (Horta de Gandia) (xxxiii, 13.4).

ETIM. Del llatí CANONICA 'relatiu als canonges' (cf. *DECat* II, 477a53-b50), fent referència a indrets on hi havia col·legiates o possessió de canonges. J. F. C.

El CANÓS

Poblet agregat a l'Aranyó (Segarra).

PRON. MOD.: *əl kənoś* a Freixenet (Casac.); *əl ka-* 30 *noś* a Cabanabona (Coromines 1931).

DOC. ANT. *Canos* a. 1359 (*CoDoACA* XII, 52). «Ego Guillelmus de *Canós*» a. 1179 (*Cart. de Poblet*, p. 65). «Arnallus de *Canus*» a. 1195 (en un doc. de l'Arxiu de Solsona llegit per JCor.). *Joan dez Canós* a. 1232, en C. d. p. de Vallseca (Castellidans) i a. 1236 id. de Cérvoles (Font Rius, C. d. p., §§ 259 i 268).

ETIM. Aquest NL sembla un derivat del llatí CANNA 'canya' (cf. *DECat* II, 494b51-501a15). Cal notar que els pobles de La Figuerosa, El Canós, La Cardosa i La Prenyanosa es troben gairebé seguint una línia recta d'Oest a Est, separats per intervals iguals de 3 o 4 k., tots quatre amb article, i tots quatre també derivats de noms dels vegetals que abunden a cada un: *figuera*, *canya*, *card* i *prinyó*. J. F. C.

CANSOBERNA

Partida al terme d'Angostrina (Alta Cerdanya), cantó de Sallagosa, amunt, sota l'Orriet i la Font de Bo-naigua.

PRON. POP.: *kansubérna* (1958), oït a Angostrina i als Ports i Rasos de Carllit.

ETIM. Hom n'ignora mencions antigues, cosa que no estranya ja que es tracta d'un NL menor.

N'hi ha, però, guiadors parònims: *Superna*, vall de ~, a Mallorca, al te. de Puigpunyent, una de les zones més altes en el Nord del terme, la qual es troba entre Banyalbufar i Esporles. Sembla aparèixer documentat cap a l'any 1452, i, sens dubte, representa un